

10.9.2020

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta (HE 120/2020 vp)

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti matkapalveluyhdistelmien tarjoajista annettua lakia niin, että siihen lisättäisiin väliaikainen uusi säännös, jonka mukaan matkustajalle voitaisiin korvata valtion varoista matkanjärjestäjän konkurssissa saatavat, jotka matkanjärjestäjä olisi ollut velvollinen palauttamaan sekä matkustajan maksun palautuksen sijaan vastaanottama matkakuponki.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry (jäljempänä ”MaRa”) kiittää pyynnöstä toimittaa talousvaliokunnalle kirjallinen lausunto ja lausuu asiassa seuraavaa:

Koronakriisistä aiheutuneet seuraukset ovat iskeneet matkailu- ja ravintola-alaan ennennäkemättömällä tavalla. Matkustusrajoitukset ovat pysäyttäneet ulkomailta Suomeen suuntautuvan matkailun lähes kokonaan. Kotimaan matkailun lisääntyminen ei riitä korvaamaan ulkomaalaisten matkailijoiden puuttumista Suomessa. Matkustusrajoitusten vaikutus matkailuun ja näin esimerkiksi myös konkurssien lisääntymiseen näkyy vasta pidemmän ajan kuluessa.

Ehdotus matkapalveluyhdistelmiä koskevan lain väliaikaisesta muuttamisesta parantaa vain matkustajina olevien kuluttajien suoja tarjotessa heille tehokkaammat keinot ja välineet maksusuoritusten palauttamiseen matkanjärjestäjän konkurssitilanteessa. Sen sijaan vaikeuksissa olevien yritysten, elinkeinonharjoittajien ja matkanjärjestäjien tukemiseksi ehdotus ei tarjoa mitään. Jos matkustusrajoituksiin ei saada muutoksia tai alueellisia matkustuskäytäviä ei pystytä avaamaan, Suomessa toimivat matkailualan yritykset ovat suurissa vaikeuksissa. Pahimmillaan uhkana on jo tulevalle talvikaudelle satojen miljoonien eurojen matkailutulon menetys, konkurssia ja työpaikkojen menetyksiä.

Hallituksen asettamat matkustusrajoitukset ovat tarkoittaneet sitä, että lukuisten matkailu- ja ravintola-alan yritysten liiketoiminta on estynyt merkittävästi julkisen vallan toimenpiteillä. Matkailualan yritysten selviytymiseksi olisi tärkeämpää pohtia niitä keinoja, joilla alan yrityksiä uhkaavat konkurssit voisi välttää. Siihen tämä ehdotus ei tarjoa välineitä. Matkustuskäytävien luominen ulkomailta Suomeen on välttämätöntä, jotta edes osa ulkomaalaisista saataisiin asiakkaisiksi. Perusteltua olisi myös avata yritysten yleinen kustannustuki uudelleen uudistetuilla edellytyksillä. Se ei yksin pelastaisi yrityksiä, mutta auttaisi niitä selviytymään kriisin yli. Sillä olisi myös merkittävä työpaikkoja säilyttävä vaikutus ja se myös parantaisi matkustajien mahdollisuuksia saada mak-

sujensa palautuksia peruuntuneista matkoista ilman valtion varoista maksettavia suorituksia.

EU:n komissio julkaisi toukokuussa 2020 suosituksen matkustajille ja matkailijoille tarjottavista matkakupongeista vaihtoehtona hinnan palauttamiselle peruutetuista matkapaketeista ja kuljetuspalveluista covid-19-pandemian yhteydessä. Suosituksessa komissio esitti jäsenvaltioille matkakuponkien tuomista houkuttelevaksi vaihtoehdoksi matkustajille rahojen takaisinmaksun sijaan tietyin edellytyksin.

Matkakuponkien tarjoamisen mahdollisuus ei suuresti paranna eikä vaikuta matkailuyritysten asemaan. Matkakuponkien vastaanottaminen rahan palauttamisen vaihtoehtona on vapaaehtoista. Matkustajat eivät ole olleet innostuneita ottamaan matkakupongeja vastaan. Ehdotuksessa esitetyllä houkuttelevuuselementillä ei ole suurempaa vaikutusta matkakuponkien hyödynnettävyyteen hinnanpalautuksen vaihtoehtona. Matkustaja voi aina vaatia rahojen palauttamista. Jotta matkakuponkien tarjoaminen olisi tosiasiallisesti houkutteleva vaihtoehto, matkustajalla pitäisi olla velvollisuus ottaa ne vastaan hinnanpalautuksen sijasta.

MaRa pitää perusteltuna ja oikeudenmukaisena, ettei matkustaja voi saada korvausta kahdelta eri taholta esimerkiksi siinä tilanteessa, että matkustaja on jo saanut korvauksen luotonantajalta maksettuaan matkapaketin luottokortilla.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Sami Hämäläinen
lakimies, varatuomari

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelualojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viikko-osakeyhtiöitä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konsertti-tapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 2 800 jäsentä, joilla on 7 700 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä.